

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Jus patronatus alienatur trib[us] modis

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

pagere a beneficio. ut aliquē legere de beata virgine vel de aliquo sancto
propter hoc talis non redditur symoniacus

¶ Ultimo notandum. quod beneficium est duplex. nā quoddam est curatum. et quoddam
viam non est curatum. modo quicumque petit pro beneficio curato pro se vel pro alio ille
reddat symoniacus. Si autem illud beneficium non est curatum. tunc licite potest petere
pro se vel pro alio. sic quod non incurrit symoniam

.i. vix collatorē donavit

Contra patronum tibi si dedit ecclesiam quis

.i. tu detes resignare .i. phibitū inuenio

Non maneat in ea. tua nolo sit hec violenter

.i. monachis. .i. aliquis

Est symonia gravis summam si fratribus vllam

summā pecunie

Das spe prebende. vel si promittis eandem

Totum restitue symonis quod adeptus es arte

¶ Sic auctor ponit alium casum de symonia dicens. si aliquis promoueret ad aliam
quam ecclesiam vel aliquod beneficium inuito patrono. .i. vero collatore illius ecclesie
vel beneficii. ille non debet manere in illa ecclesia violenter. Subdit. gravis est symonia
si quis aliquibus hominibus det summam pecunie vel aliquid munus sub spe accipendi
rendi prebendam. et vnusquisque tenet restituere quod symoniacè adeptus est

¶ Pro quo notandum circa lram. quod nullus debet retinere ecclesiam vel aliquid
quod beneficium contra voluntatem patroni. .i. veri collatoris. Cuius causa est. quia alius
promitteret rapinam. quod sic patet. quia ipse inuito domino tractat res alienas. et ideo
talis grauiter est puniendus

¶ Secundo notandum. quod qui dat aliquid munus aliquibus superioribus ut ipsi recipiant
eum in prebendam. et sibi assignet certam prebendam. talis est symoniacus. et
si prebenda sibi est assignata debet eam resignare. et de preceptis satisfacere. aliter
eterna damnationem incurret

¶ Tercio notandum. ex quo hic dicitur de patrono. Patronus sic definitur. est
ille qui habet potestatem presentandi clericum ad aliquod beneficium. quia dicitur regula iuris
Patroni interest presentare. episcopi autem recipere

¶ Quarto notandum. quod ex tribus aliis potest fieri patronus. Primo quia potest conferre
certum beneficium. Secundo quia fundauit ecclesiam. Tercio quia ipse promissit conferre
ecclesiam. Pro quo nota. quod ad patronum duo requiruntur. scilicet aliquid honoris. et aliquid
onoris. et aliquid oneris. Primo requiritur aliquid honoris. quia sibi debet utilitas. nā
si fuerit de pauperibus. tunc iste beneficiarius ab eo tenet eum recipere et sibi pro
uidere de necessariis. Secundo debet sibi aliquid oneris. quia talis patronus debet
posse ipsi beneficio. et istud defendere ab inimicis.

¶ Quinto notandum pro modo dubij. vix ius patronatus possit alienari
Ridet quod ius patronatus alienari pluribus modis. Primo per hereditariam
successionem. ut si pater mortuus fuerit et habuit aliquid ius patronatus. istud per hereditaria
successionem transferretur ad filium. Secundo alienari per venditionem tali modo. quia si terra
ciuitas vel villa vendatur. tunc ius patronatus transferretur cum ciuitate vel villa
vendita. quia specialiter et pro se vendi non debet. eo quod est annexum spirituali. Tercio

Summula Raymūdi.

nō trāsfert p̄ mutatiōem. qz aliq̄s p̄ hoc ius patronatus dare p̄ alio. & hoc licētia sui ep̄i seu superioris. Quarto trāsfert ex dātiōe. vt si laycus layco daret ius patronatus. sed secus esset si daret religioso

Sexto notād. dubicaret aliq̄s vtrū pater possit p̄ntare filiū ad aliq̄d beneficiū. Respondet q̄ sic. qz nō inuenit̄ p̄trarius in iure canonico. Dicunt̄ tñ quidā doctores iuris q̄ tutius & cauti⁹ est dimittere. nam p̄ hec beneficia possunt p̄uari iurib⁹ hereditarijs.

Septimo notādū. vtrū aliq̄s possit seip̄m p̄ntare ad aliq̄d beneficiū. Rñdet q̄ nō. qz dicūt cōiter oēs iuriste q̄ p̄sentans & p̄sentatus debent eē p̄sone diuerse. sed hic nō sunt p̄sone diuerse. ergo rē.

Octauo notādū. l̄ra d̄r null⁹ sine volūtate patroni d̄z accipe beneficiū. Contra hoc arguit̄ q̄ sic. impetrātes p̄tra volūtate patronoz accipiūt beneficia. q̄ videt̄ q̄ l̄ra sit falsa. Rñdet q̄ hoc opatur autoritas superioris. nam p̄ntē autoritate maioris cessat autoritas minoris. & qz dñs papa de suo iure oia beneficia p̄ferre h̄z tam laycoz q̄ clericoz. ergo rē. Sed diceret̄. cur dñs papa habeat autoritate p̄ferēdi beneficia. q̄re nō p̄fert tūc officia laycoz vt regū p̄ncipiū. rē. Rñdet q̄ dñs ap̄licus ideo nō vult p̄ferre beneficia laycoz. vt ip̄i layci sine magis attēti ad defendendū eccliam. i. ad ampliādas res ecclie. qd̄ vt sic magis faciūt q̄ si ius patronatus non haberent

Ultimo notādū. ponat̄ q̄ duo sint collatores vnus ecclie. & qliter illos rñ p̄ntaret vnū. tūc dubiū est q̄s illoz debet recipi. Rñdet sub distincōne vel ipsi p̄sentantes sunt clerici vel layci. si sint layci. tūc ep̄s debet respicere merita p̄sonaz. & que illaz habet maius ius & melius meritū illā debet recipere p̄sentatā. Si aut̄ p̄sone p̄sentate sint equalis meriti. tūc ep̄s p̄t respicere vnā que sibi placet. Si aut̄ patroni sint clerici. tūc ille q̄ p̄us erat p̄sentatus erit recipiendus. Vñ sciendū qñ laycus h̄z beneficia p̄ferre. tunc ille h̄z eligere vnā p̄sonā infra quattuor menses & eā p̄ntare ep̄o. et si talis eijceret tūc statim patronus debet aliū p̄sentare quousqz inueniat vnū valentē. qz nullus debet p̄sentari ad aliq̄d beneficiū nisi sit idoneus. & p̄cipue hoc p̄cauendū est in beneficijs pastoratus.

.i. beneficiū .i. beneficio .i. tale pctm̄
Prebendam si das pro prebenda symoniam
.i. facis .i. p̄sul
Committis. causam nisi mutet episcopus istam
.i. p̄fecerat .i. replū .i. ep̄s .i. parūā pecuniā
Dum sacrat ecclesiam p̄sul summam moderatam
s̄ summā .i. dare .i. p̄dico
Si petit. hanc licite poteris conferre. nec obsto
.i. sumptib⁹ .i. satisfacis .i. fatigatōi
Expensis quia sic respondes atqz labori
s̄ ab aliq̄ aduersario .i. beneficio s̄ eccliam pecuniā
Si male vexaris super ecclesia redimas hanc
.i. delicta
Ad redimenda tua peccata potes dare quid vis